

Práca školského špeciálneho pedagóga

Mgr. Jarmila Zubajová

Kontakt:

telefón: 041/4334172

email: skola@zspodzavozca.edu.sk

Konzultačné hodiny:

Utorok od 12:00 do 14:00 /alebo podľa potreby po telefonickom alebo osobnom rozhovore/

Pracovná doba:

Utorok : 7:00 – 15:00

Plán práce a činnosti ŠŠP vychádza predovšetkým zo Školského vzdelávacieho programu, z rámcového plánu školy, skúseností z doterajšieho pôsobenia ŠŠP a analýzy stavu v uplynulom školskom roku, ale aj z Informatívno – metodického materiálu Úloha školského špeciálneho pedagóga v základnej škole, ktorý schválilo ministerstvo školstva Slovenskej republiky dňa 10.09.1999 pod číslom 260/1999 – 44 s účinnosťou od 1. septembra 1999. Pôsobenie školského špeciálneho pedagóga vychádza s práv dieťaťa na prístup ku vzdelaniu a k výchove a na základe platných zákonov a vyhlášok umožňuje vzdelanie zdravotne znevýhodneným žiakom osvojením si princípu rešpektovania individuality každého dieťaťa.

Na našej základnej škole ako školský špeciálny pedagóg pracuje Mgr. Jarmila Zubajová. Snaží sa podať pomocnú ruku deťom, ktorým bola odborníkmi diagnostikovaná špecifická porucha učenia, porucha správania, ktoré majú telesné alebo zmyslové postihnutie, deťom s narušenou komunikačnou schopnosťou. Na základe odporúčania poradenského zariadenia sa deti s vyššie spomenutými znevýhodneniami môžu vzdelávať formou integrácie – začlenenía.

Kto je školský špeciálny pedagóg?

Je to odborný pracovník, ktorý sa priamo podieľa na výchove a vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Čo je náplňou práce školského špeciálneho pedagóga?

Hlavnou náplňou práce školského špeciálneho pedagóga na našej škole je priama práca so žiakmi, ktorým boli diagnostikované špecifické vývinové poruchy učenia a priama práca so žiakmi, ktorí majú z rôznych dôvodov problémy v učení. zakladanie, vedenie, triedenie a aktualizácia dokumentácie k jednotlivým žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami:

- odporúčenie rodičom diagnostikovať a rediagnostikovať žiakov (podľa potreby a daných predpisov),

- riešenie problémov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- v prípade potreby zabezpečenie pomôcky deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (tabuľky a pod.),
- náčuvy na vyučovaní s cieľom bližšie spoznať triedu, jednotlivých žiakov, pozorovať ich prácu na vyučovacej hodine,
- depistáž,
- budovanie špeciálnopedagogickej knižnice a príprava a zhromažďovanie materiálov pre prácu s deťmi (pracovné listy, cvičenia a pod.),
- prednášková činnosť (v prípade potreby oboznámiť vyučujúcich s aktuálnym problémom-diagnózou a prehĺbiť ich vedomosti v danej problematike),
- účasť na zápise nových prvákov,
- konzultácia a spolupráca s rodičmi,
- spolupráca s učiteľmi, usmerňovanie ich práce so začlenenými žiakmi.

Ako pracuje školský špeciálny pedagóg?

Školský špeciálny pedagóg pracuje so žiakmi individuálne - na hodine u školského špeciálneho pedagóga je vždy len jeden žiak. Individuálna špeciálno-pedagogická reedukácia je zameraná na zmiernenie negatívneho vplyvu poruchy alebo postihnutia na vzdelávacie výsledky. Reedukačné hodiny u každého žiaka sú prispôsobené výsledkom psychologickéj a špeciálnopedagogickej diagnostiky, to znamená, že sú zamerané na tie oblasti, v ktorých majú títo žiaci deficity: techniku čítania, porozumenie čítanému textu, postrehovanie, rozvoj sluchového a zrakového vnímania, pravoľavej a priestorovej orientácie, rozvoj slovnej zásoby a jazykového citu, rozvoj jemnej motoriky a grafomotoriky, rozvoj predčíselných a číselných predstáv, základných matematických operácií a pod.

Prečo je výhodné, aby na škole pôsobil školský špeciálny pedagóg?

Výhodou školy so špeciálnym pedagógom je to, že dieťa nemusí dochádzať na reedukácie porúch učenia do poradenských zariadení, ale starostlivosť o dieťa je zaistená priamo v škole.

Kto sú žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami?

- žiaci so zdravotným postihnutím - napr. s mentálnym, sluchovým, zrakovým alebo telesným postihnutím, narušenou komunikačnou schopnosťou alebo autizmom
- žiaci dlhodobo chorí alebo zdravotne oslabení
- žiaci so špecifickými vývinovými poruchami učenia
- žiaci s poruchou aktivity a pozornosti
- žiaci s poruchami správania

- žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia
- žiaci s nadaním

Čo znamená integrácia - začlenenie?

Znamená včlenenie, zaradenie znevýhodneného (hendikepovaného) žiaka do bežnej základnej školy. Môže sa uskutočniť až po špeciálno-pedagogickom a psychologickom vyšetrení v daných poradenských zariadeniach, kde na základe výsledkov odborníci navrhnu začlenenie. Rozhodnutie o prijatí žiaka, ako začleneného do základnej školy, vydáva riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonných zástupcov a písomného vyjadrenia poradenského zariadenia. Následne sa s diagnózou a prognózou žiaka oboznámi všetci kompetentní vyučujúci. Úlohou triednych učiteľov a špeciálneho pedagóga je vypracovať pre deti Individuálny výchovno-vzdelávací program a Individuálny vzdelávací plán. Hodnotenie integrovaných žiakov je v súlade s Metodickými pokynmi, ktoré vydalo Ministerstvo školstva SR.

Ktoré sú najčastejšie špecifické vývinové poruchy učenia?

Dyslexia - špecifická porucha čítania - pri čítaní si dieťa zamieňa tvarovo, zvukovo podobné hlásky, prehadzuje, pridáva, vynecháva hlásky, nerozumie prečítanému textu

Dysortografia - špecifická porucha pravopisu - pri písaní dieťa vynecháva, pridáva, prehadzuje písmená, zamieňa tvarovo a zvukovo podobné písmená, nerozlišuje tvrdé a mäkké slabiky, nerozlišuje krátke a dlhé samohlásky, nedodržiava hranice medzi slovami.

Dysgrafia - špecifická porucha písania - grafický písomný prejav dieťaťa je ťažko čitateľný až nečitateľný, písmo je ťažkopádne, neusporiadané, neúhladné, nie je dodržané písanie na riadku, má nepravidelnú hustotu, dieťa si nedokáže zapamätať a napísať správne tvary písmen.

Dyskalkúlia - špecifická porucha matematických schopností - prejavuje sa problémami pri orientácii na číselnej osi, zámenou číslíc, neschopnosťou robiť matematické operácie (sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie), poruchami v priestorovej a pravoľavej orientácii.

Dyspraxia - špecifická porucha zvládnutia zložitejších manuálnych výkonov - dieťa si nedokáže osvojiť postupy bežných činností - je pomalé, nemotorné, ťažkopádne, má ťažkosti s hrubou aj jemnou motorikou.

ADHD - porucha pozornosti s hyperaktivitou

Ako postupovať v prípade, že má Vaše dieťa niektoré z týchto problémov?

Oslovte triedneho učiteľa Vášho dieťaťa, príp. priamo školského špeciálneho pedagóga alebo psychológa. Na základe nimi vyplnenej prihlášky na odborné vyšetrenie Vám po dohodnutí konkrétneho termínu v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie zrealizujú psychologické a špeciálnopedagogické vyšetrenie. Diagnostickými metódami zistia, ktorú z týchto porúch Vaše dieťa má, resp. vylúčia ich prítomnosť. Na základe výsledkov odborných vyšetrení určia

správny a najefektívnejší postup pre nápravu špecifických porúch učenia u dieťaťa. Odporúčia Vám a škole, ako sa postupovať pri ďalšom vzdelávaní, poskytnú Vám potrebné rady, reedukačné materiály, ktoré využijete pri zlepšovaní parciálnych zručností Vášho dieťaťa.

Majte na pamäti, že včasné odhalenie prítomnosti špecifických porúch učenia, vytrvalá a pravidelná práca dieťaťa doma pri správnom odbornom vedení sú základným predpokladom úspechu pri náprave porúch učenia. Každý, čo i len malý úspech je preňho motiváciou a posilňuje jeho sebavedomie. V prípade, že sa dieťaťu neposkytne potrebná starostlivosť môžu poruchy učenia veľmi negatívne ovplyvniť život dieťaťa, jeho vzťah k učeniu ako takému, príp. mu úplne znemožnia jeho plynulé vzdelávanie. Mnohokrát sa v dôsledku opakovaného neúspechu v škole objavia problémy v správaní, čím sa situácia viac komplikuje.

S ktorými zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie škola spolupracuje?

Školský špeciálny pedagóg spolupracuje s poradenskými inštitúciami, predovšetkým s

Centrum pedagogicko- psychologického poradenstva a prevencie Čadca, Kukučínova 162, 02201;

Centrum špeciálno- pedagogického poradenstva pri Spojenej škole Čadca, Palárikova 2758, 02201;

Centrum pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie Kys. Nové Mesto, Komenského

2740; CŠPP pri ZŠI pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou v Jamníku, Bellova 1555/7, Liptovský Mikuláš.

„ Školský špeciálny pedagóg je na základnej škole pre žiakov preto, aby sa žiakom(i rodičom) účinne pomohlo a tak sa im úspešne učilo, dobre sa v škole cítili, zažívali úspech v kolektíve žiakov, prežívali radosť zo školskej práce a tak z nich vyrástli zdravé a harmonické osobnosti...“